

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС. АДМІНІСТРАТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Миронюк Р. В.

доктор юридичних наук, доцент
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.951

ОКРЕМІ НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ПОДАТКОВИМИ ОРГАНАМИ

Здійснено аналіз зарубіжного досвіду надання адміністративних послуг суб'єктами публічної адміністрації в цілому та податковими органами зокрема, на підставі чого запропоновано окремі напрями його впровадження в Україні.

Ключові слова: адміністративні послуги, органи публічної адміністрації, податкові органи, зарубіжний досвід, напрями вдосконалення.

Постановка проблеми. В основу реформування адміністративно-обслуговуючої функції податкових служб розвинутих країн світу покладено принцип орієнтації на клієнта – платника податків – і створення демократизованої державної інституції, що поступово переходить від суто фіскальної функції до функції стимулювання господарської діяльності конкретного суб'єкта звернення та економічного розвитку країни в цілому, а висока ефективність податкових систем базується на широкому використанні інформаційно-комунікаційних технологій, у тому числі вільного доступу податкових органів до інформаційних баз даних інших органів, які мають відомості про доходи, витрати, фінансові зобов'язання та фінансовий стан платників податків, а також підстави, умови та порядок отримання різного роду адміністративних послуг у цій сфері.

Вдосконалення роботи податкових органів у такому напрямку забезпечило зменшення фіскального навантаження на бізнес, створення сприятливого бізнес-клімату та стимулювання розвитку економіки [1].

Тому ретельне вивчення реформаторського досвіду зарубіжних країн та його адаптування до вітчизняних умов сприятиме ефективності та результативності роботи податкових органів України та підвищить рівень довіри до них громадян і посилить їх впевненість у можливості повного використання

їх конституційних прав та дотримання гарантій.

Мета. Виходячи з цього, в межах даної наукової статті доцільним є аналіз зарубіжного досвіду надання адміністративних послуг суб'єктами публічної адміністрації в цілому та податковими органами зокрема, на підставі чого будуть запропоновані окремі напрями його впровадження в Україні.

Виклад основного матеріалу. Перед визначенням особливостей правового забезпечення та порядку надання адміністративних послуг податковими органами зарубіжних країн, передусім європейських, слід зазначити, що в багатьох європейських країнах було розроблено модель єдиного офісу («one-stop-shop») для надання адміністративних послуг громадянам та юридичним особам (далі – ЄОНАП), у тому числі у сфері оподаткування. Ідея створення єдиних офісів для громадян, або універсамів адміністративних послуг, в цих країнах виникла ще в 90-х роках ХХ сторіччя з переходом до нової моделі управління, яка започаткувала етап послаблення контрольного впливу органів публічної адміністрації на регулювання суспільних відносин, та до сервісно-обслуговуючої функції цих органів, реалізація якої зумовлювала необхідність спрощення порядку реалізації конституційних прав громадян засобом звернення до органів публічної адміністрації та передбачала надання громадянам та юридичним особам різного виду адміністративних (публічних) послуг в якомога коротший строк з використанням спрощеної процедури. Прийняття в Україні нормативної бази надання адміністративних послуг [2], розробка та впровадження механізмів реалізації таких послуг [3] свідчить, що ми тільки сьогодні, тобто через 20–30 років після європейських країн, намагаємося сформувати та впровадити європейські стандарти адміністративних послуг. А тому з урахуванням втрати значного часу в розвитку нашої держави в цій сфері маємо ретельно вивчати зарубіжний досвід надання адміністративних послуг та поступово, виважено та раціонально впроваджувати його в Україні.

Тенденція відкриття єдиних офісів надання адміністративних послуг у Федеративній Республіці Німеччині (далі – ФРН) проглядається в тому, що такі публічні сервісні установи спочатку набули поширення в сільській місцевості на рівні муніципалітетів з метою наближення сервісно-обслуговуючої функції до громадян, яким для отримання публічної послуги необхідно було б звертатися до суб'єктів владних повноважень, які знаходяться у великих містах; і лише після створення розгалуженої їх системи такі офіси почали з'являтися у великих містах. Така тенденція була запроваджена німцями з використанням досвіду створення ЄОНАП у Нідерландах. І на сьогодні лише у Берліні створено понад 50 таких офісів [4, с. 233].

Метою створення даних офісів є: підвищення якості послуг – орієнтація на замовника; заощадження у профільних відомствах – підвищення ефективності; поліпшення іміджу або адміністративного/міського маркетингу; оптимізація умов роботи – орієнтація на співробітників. Стосовно ж створення універсамів послуг у ФРН, які виконують функції з надання адміністративних послуг в податковій сфері, слід зазначити, що в них надаються передусім

найбільш поширені та популярні послуги, наприклад, консультаційні послуги для платників податків, послуги з реєстрації платника податків, отримання виписок щодо податкового боргу, надання інформації про підстави та порядок отримання свідоцтв, ліцензій та інших дозвільних документів на право зайняття господарською діяльністю, контроль за якою здійснюється податковими органами.

Структура та організація діяльності цих офісів у Німеччині передбачає таке: організація великого офісного приміщення з місцями обслуговування замовників, в т.ч. для конфіденційних розмов; створення «фронт-офісу» (зони обслуговування платників податків) та «бек-офісу» (зони для роботи співробітників офісу), де опрацьовуються документи, розподіляється пошта, працює телефонна служба; широка компетенція працівників, яка полягає у тому, що усі послуги повинні опрацьовуватися всіма співробітниками (принцип загальних повноважень або універсалізму); розміщення інформації про кожну послугу або об'єднані спільністю їх предмета послуги; надання бланків заяв та інших дозвільних документів; застосування системи електронної реєстрації черги на отримання послуги в містах понад 50 000 жителів, з урахуванням того, що на обслуговування однієї особи відводиться близько 10 хвилин. До співробітників єдиних офісів пред'являються такі вимоги: вміння працювати у всіх напрямках роботи офісу; бути привітними та стійкими до стресів; вміння працювати в команді та бути гнучкими (у зв'язку з роботою по змінах); постійно підвищувати рівень кваліфікації (вивчати нове законодавство та працювати з «важкими відвідувачами»). Кількість таких співробітників залежить від спектра завдань та кількості годин роботи офісу на тиждень, тобто від завантаженості, та від кількості мешканців (30 тисяч мешканців обслуговують не менше 5 співробітників офісу) [5, с. 107].

Для бюро в Німеччині розроблена система параметрів оцінки якості їх діяльності, в яку включені такі показники: рівень вдовolenості відвідувачів, затрати часу на кожну послугу; результативність звернення; простота процедури надання адміністративної послуги; доступність до суб'єкта надання послуги (територіальна наближеність офісу до фізичної або юридичної особи – отримувача послуги), можливість отримання адміністративної послуги у найбільш зручний час і в будь-який спосіб (наприклад особисто, поштою, електронною поштою) тощо; доступність інформації про адміністративну послугу; якість доведення інформації до суб'єкта звернення про порядок і результати надання конкретної послуги; рівність всіх суб'єктів звернення; справедлива вартість послуги.

Проте, як вірно зазначають деякі дослідники, «єдині офіси» як у Німеччині, так і в більшості зарубіжних країн створюються, в основному, як структури, основною метою яких є виконання завдань, пов'язаних із наданням громадянам консультацій, а також послуг із соціальних та житлових питань. Наприклад, берлінські універсами послуг сконцентрувалися на виконанні завдань, з якими громадяни часто або регулярно зверталися та фахове виконання яких міг забезпечити один компетентний співробітник по можливості

за більш-менш короткий термін [6, с. 64–70].

Порядок надання адміністративних послуг у Великобританії в цілому та у сфері податків та митних платежів зокрема здійснюється за допомогою впровадження електронного урядування, яке ґрунтується на положеннях Білої книги модернізації уряду і оформлене у «Стратегічну концепцію обслуговування суспільства в інформаційну добу» [7]. Основна мета концепції полягає в конкретизації процесу переходу до уряду Інформаційної доби. Урядова стратегія передбачає розвиток і використання всіх електронних видів надання послуг. Це означає, що послуги можуть надаватися через Інтернет, мобільний зв'язок, спеціальні центри. Водночас електронний сервіс не виключає можливості особистого контакту. Організацію податкової служби у Великобританії покладено, в основному, на два урядових департаменти: Управління податкових зборів (УПЗ) і Управління митних зборів і акцизів (УМЗА). УПЗ безпосередньо контролює стягнення податків з юридичних і фізичних осіб. У компетенції УМЗА знаходиться вся система непрямого оподаткування. У центрі уваги податкових органів Великобританії перебуває клієнт-платник податків з його потребами і проблемами, що свідчить про обслуговуючу спрямованість роботи цих органів. Позиція платників податків обов'язково враховується під час розробки або внесення змін до податкової політики держави, податкових процедур тощо. Вона з'ясовується шляхом проведення опитувань, анкетування, а також за допомогою взаємодії з представниками платників податків – саморегулюючими професійними об'єднаннями. Для виконання поставлених перед податковими органами Великобританії завдань їх структурні підрозділи займаються розробкою і впровадженням нових технологій і методів надання адміністративних послуг платникам податків [8].

Значний акцент зроблено на спрощенні порядку подання податкової документації (бланків, інструкцій, рекомендацій), а також на створенні максимально зручного для платника податків процесу спілкування з податковими органами при отриманні послуги. Це виражається в можливості заповнення та подання заяви на послугу в електронному вигляді і в режимі реального часу (on-line), виконанні податкового обов'язку (сплата податків і зборів) через Інтернет, отриманні індивідуальної консультації в єдиній національній телефонній службі або через Інтернет у режимі on-line з наданням платником податків усіх необхідних даних (суми доходів, особистих даних тощо). Лінія, по якій відбувається консультація, захищена паролем, що гарантує конфіденційність інформації. Для цього необхідно лише зайти на офіційний сайт Управління державними доходами і митницями (HM Revenue and Customs) та вибрати відповідне посилання [9, с. 191].

Податкова служба Франції знаходиться у складі Міністерства економіки, фінансів і бюджету. Адмініструванням податків займається Головне податкове управління та Головне управління мита та інших надходжень. Слід зазначити, що у процесі збору й обробки податкової інформації широко застосовуються комп'ютеризовані технології. Так, податкова служба має спеціальний підрозділ, який займається питаннями спрощення документообігу та автоматизації

розрахунків. Декларації обробляються у спеціальних обчислювальних центрах, кожний з яких обслуговує кілька десятків податкових центрів, а також забезпечує обмін податковою інформацією та послугами. Наприклад, у разі потреби певний обчислювальний центр може взяти на себе обробку декларацій іншого центру, перевантаженого роботою на даний час [10].

Таким чином, відносини між податковим органом і платником податків у Франції відбуваються переважно у безконтактній формі. Отримання адміністративних послуг у податковій сфері у Франції здійснюється через Інтернет: вибираючи потрібне поле, заповнюючи обов'язкові рядки та відповідаючи на запитання. Причому тут же можна зробити калькуляцію вартості адміністративної послуги. Діяльність Головного податкового управління Франції спрямована на підняття рівня роз'яснювальної роботи серед платників податків. Зокрема, набирає популярності інформування населення про послуги податківців через мережу телефонних довідкових служб. У більшості мерій, а також у громадських організаціях, працюють інформаційні пункти, широко практикуються телевізійні передачі з відповідями на запитання щодо оподаткування, публікуються податкові довідники для підприємців, огляди податкового законодавства. Досить стабільною є практика проведення зустрічей-консультацій з платниками податків на предмет отримання адміністративних послуг. Усе це дозволяє підвищувати рівень добровільної сплати податків [11].

Польща, як і інші європейські країни, все більше набуває досвіду запровадження системи удосконалення надання адміністративних послуг. З 1 травня 2004 р. Польща є членом Європейського Союзу і, відповідно, з цього часу взяла на себе зобов'язання інтегруватися в європейську систему надання адміністративних послуг у різних сферах і, зокрема, в системі надання податкових послуг [12, с. 8–9]. Надання адміністративних послуг у Польщі здійснюється засобом створення централізованої системи Відділів обслуговування мешканців (WOM, англ. – Resident Service Departments), які спочатку було створено у Варшаві, але досвід їх функціонування набув поступового поширення на всій території країни. Зазначені відділи створено в якості установ, де кожен мешканець має можливість легко вирішити свої справи в офіційній сфері, зокрема, питання обміну ID-карток, реєстрації транспортного засобу, отримання ліцензії, сплати податків тощо. Відділи WOM пропонують споживачам надійні, кваліфіковані та швидкі послуги: якщо раніше споживачам потрібно було відвідати декілька кабінетів у приміщенні установи, то зі створенням відділів адміністративні процедури було значно спрощено. Також в якості основного принципу діяльності відділів було запроваджено відокремлення прийняття звернення від тих посадовців, хто розглядає справу і виносить рішення, що дає змогу виключити особисту зацікавленість у наданні послуги та корупційну складову [4, с. 257].

Активного запровадження в Польщі набуває система електронного урядування. Так у 2011 році навіть було створено Міністерство адміністрації та цифризації для координації всіх процесів, пов'язаних із застосуванням електронного урядування в органах влади. Вже протягом 8 років у Польщі діє закон

про комп'ютеризацію операцій суб'єктів, залучених до виконання державних замовлень. Цей закон наділяє громадян і підприємства правом звертатися до державних органів влади в електронній формі. Тобто електронне звернення громадян до органів влади офіційно закріплене на рівні закону. Кожен орган влади, до найменшої територіальної одиниці (гміни), повинен мати е-скриньку на єдиній платформі ePUAP. А згідно з новим Законом з інтегрованої інформатизації держави (2014 р.), метою держави є не просто інформатизація, а надання послуг. На разі експерти Міністерства адміністрації та цифризації разом з Міністерством економіки працюють над програмою електронної ідентифікації, впроваджують е-послуги у сфері охорони здоров'я, внутрішньої безпеки, бізнесу, е-правосуддя, а також у податковій сфері [13].

Сучасна податкова система Польщі має на центральному рівні при Міністерстві фінансів Податкову палату, яка займається питаннями податків і бюджетом. Міністерство фінансів поділено на управління по різних типах податків та відповідає за формування податкової політики, складання законів і адміністрування податків, а також надання адміністративних послуг у сфері оподаткування [14, с. 114–126]. Однак слід зазначити, що наразі в Польщі система відділів обслуговування мешканців передбачає надання найбільш поширених видів адміністративних послуг, зокрема комунальних послуг, реєстраційних послуг, окремих видів дозвільних послуг, а також послуг з приводу сплати окремих видів податків, зокрема, які сплачуються до місцевих бюджетів. Що стосується значної частини адміністративних послуг у сфері оподаткування, то вони отримуються, як і в Україні, в центрах обслуговування платників податків, діяльність яких координують відділи обслуговування платників податків Міністерства фінансів Польщі.

Головним завданням для Федеральної податкової служби Росії є формування сервісу, що дозволяє громадянам без зайвого клопоту реалізовувати встановлений законом обов'язок сплачувати податки та отримувати податкові послуги. З метою вдосконалення процедур взаємодії податкових органів і платників податків наказом Федеральної податкової служби Росії затверджено Єдиний стандарт обслуговування платників податків, який закріплює всі види можливих процедур взаємодії та послуг, що надаються податковими органами платникам податків, визначено терміни та форми їх надання, наведено конкретні нормативні акти, що передбачають надання таких послуг. По суті, Єдиний стандарт – це зведена «пам'ятка» щодо часових меж існуючих податкових процедур, що систематизує положення чинних законодавчих і нормативних актів. Тому платникам податків немає потреби переглядати величезний масив законодавчих і нормативних актів, аби дізнатися про відповідні вимоги до форм та термінів надання документів. Послуги, що надаються податковою службою, поділено на п'ять груп: 1) реєстрація та облік платників податків; 2) прийом та реєстрація податкових декларацій (розрахунків) та інших документів, надання інформації платникам податків (видача довідок); 3) інформування платників податків про стан розрахунків щодо податків, зборів та штрафів; 4) видача дозволів, ліцензування, проведення екс-

партних оцінок та реєстрація об'єктів грального бізнесу; 5) інформування платників податків (відповіді на усні та письмові звернення платників податків з питань застосування податкового законодавства).

Норми Єдиного стандарту є обов'язковими для всіх територіальних органів Федеральної податкової служби Росії, які взаємодіють з платниками податків. Контролюють їх дотримання керівники управлінь Федеральної податкової служби Росії, у тому числі за допомогою аудиторських і тематичних перевірок організації роботи податкових органів нижчого рівня. Текст Єдиного стандарту обслуговування платників податків розміщено у відкритому доступі на Інтернет-сайтах Федеральної податкової служби та обласних Управлінь податкової служби [15].

Організація якісного надання адміністративних послуг платникам податків останнім часом є також пріоритетним напрямком реформування податкової системи Азербайджанської Республіки, про що свідчить перехід до активного використання системи електронних платежів та реєстрації заяв на отримання адміністративних послуг, визначений в Національній стратегії по комунікаційних та інформаційних технологіях на 2003–2012 роки [16]. Міністерство податків Азербайджану, починаючи з 2010 року, продовжує установа комп'ютерних терміналів для обслуговування платників податків. Також в Азербайджані впродовж п'яти років функціонує безкоштовна телефонна інформаційна служба «195» на основі системи «Call-center», яка застосовується для обробки великої кількості заявок, поданих за допомогою телефонної мережі. Крім надання відповідей громадянам з питань оподаткування та діяльності податкових органів, служба «195» приймає від громадян скарги на дії податківців (за винятком анонімних).

Одним із головних завдань Державного податкового комітету Республіки Узбекистан є забезпечення виконання якомога більшої кількості рутинних операцій, пов'язаних з обслуговуванням платників податків, комп'ютерними програмами з використанням сучасних технічних засобів та інформаційних технологій. На виконання цього завдання у Державному податковому комітеті розроблена та реалізується Концепція розвитку Єдиної комп'ютерної системи обробки даних Державного податкового комітету Республіки Узбекистан, яка спрямована на комплексне вирішення завдань обміну інформацією між рівнями організаційної структури з метою оперативності надання адміністративних послуг платникам податків. Так, відповідно до постанови Кабінету Міністрів Республіки Узбекистан «Про заходи щодо подальшого вдосконалення взаємодії органів державного та господарського управління, державної влади на місцях з юридичними та фізичними особами з використанням інформаційно-комунікаційних технологій», податковою службою Республіки Узбекистан розроблено і запроваджено інтерактивні адміністративні послуги з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Найбільш цікавими з них є послуги щодо забезпечення видачі платникам податків виписки з плану-графіка перевірок господарюючих суб'єктів контролюючими органами на відповідний період. Платник податків має можливість

отримати інформацію про наявність (або відсутність) своєї організації у плані-графіку перевірок на заданий період, строки проведення перевірки і перелік контролюючих органів, які беруть участь у перевірці. Ці послуги надаються за запитом платника податків, який за допомогою Інтернету надходить на сервер Державного податкового комітету і через корпоративну мережу податкової служби передається до районної податкової інспекції за місцем реєстрації платника податків. Автоматично сформовані звіти по тих же каналах зв'язку передаються платникові податків [17].

Таким чином, особливістю європейської системи адміністративних послуг у сфері оподаткування є те, що вони надаються за допомогою електронного врядування – інструмента, зручного для їх донесення до отримувачів. Вироблення цих послуг відбувається окремими організаціями за уніфікованими прозорими процедурами. Таким чином, отримувачі таких послуг мають можливість звернутися до податкових органів з надання послуги у зручний час та заощадити кошти [18].

Висновки. Отже, можна зазначити, що в основу реформування адміністративно-обслуговуючої функції податкових служб розвинутих країн світу покладено принцип орієнтації на клієнта – платника податків – і створення демократизованої державної інституції, що поступово переходить від суто фіскальної функції до функції стимулювання господарської діяльності конкретного суб'єкта звернення та економічного розвитку країни в цілому, а висока ефективність податкових систем базується на широкому використанні інформаційно-комунікаційних технологій.

Бібліографічні посилання

1. Розроблено пропозиції щодо удосконалення процесу адміністрування податків, зборів, обов'язкових платежів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ndc-irp.com.ua/lenta/news/1/lenta26.html>.
2. Про адміністративні послуги : Закон України від 6 вересня 2012 року № 5203-VI // ВВР України. – 2013. – № 32. – Ст. 409.
3. Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг : розпорядження КМУ від 16 травня 2014 р. № 523-р. // Офіційний вісник України. – 2014. – № 45. – Ст. 1193.
4. Центри надання адміністративних послуг: створення та організація діяльності : практич. посібник. – Вид. 2-ге, доп. / Бригілевич І.І., Ванько С.І., Загайний В.А. та ін. ; за заг. ред. Тимошука В.П. – К., 2011.
5. *Bieger, Th.* Dienstleistungs-Management. Einführung in Strategien und Prozesse bei Dienstleistungen. – Aufl. Bern. Stuttgart.Wien, 2007. – 318 s.
6. *Жарая С.Б.* Досвід надання адміністративних послуг у зарубіжних системах державного управління / С. Б. Жарая // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Управління. – 2010. – Вип. 1. – С. 64–70.
7. Зарубіжний досвід впровадження технологій е-урядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.znannya.org/?view=e-government-experience>.
8. Світовий досвід оподаткування: Великобританія // Офіційний портал Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/dosvid-modernizachii-krain-svity/vb/?print>.
9. *Деменко О.Є.* Зарубіжний досвід адміністрування податків та можливості його використання в Україні / О.Є. Деменко // Наше право. – 2013. – № 7. – С. 189–195.

10. Світовий досвід оподаткування: Франція [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/arkhiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/dosvid-modernizachii-krain-svity/fransia>.
11. Податкова система Франції // Офіційний сайт Асоціації платників податків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.appu.org.ua/main2/shkola_platnyka_podatkiv/vse_pro_podatki/zarybizhnuy_dosvid/France.html.
12. Зозуля Є. Адміністративна реформа: польський досвід / Є. Зозуля // Інформаційний бюлетень Міжнародного центру перспективних досліджень «Вісник центру». – 2000. – № 88. – С. 8–9.
13. Серенок А. Досвід Польщі у впровадженні е-уряду / А. Серенок [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://etransformation.org.ua/2014/07/08/78>.
14. Яренко Г.О. Структура та організація роботи податкових органів у зарубіжних країнах / Г.О. Яренко // Вісник Київського нац. торговельно-економ. ун-ту. – № 2. – 2009. – С. 114–126.
15. Об утверждении Единого стандарта обслуживания налогоплательщиков: приказ Федеральной налоговой службы Российской Федерации от 05.10.2010 № ММВ-7-10/478 // Офіційний сайт Федеральної податкової служби Російської Федерації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nalog.ru/rn77/about_fts/docs/3897264.
16. Об утверждении «Национальной стратегии по информационным и коммуникационным технологиям во имя развития Азербайджанской Республики (2003–2012 годы)»: распоряжение Президента Азербайджанской Республики от 17 февраля 2003 года № 1146 // Собрание законодательства Азербайджанской Республики от 28 февраля 2003 года. – № 2. – Ст. 101.
17. Програми роботи з платниками податків: досвід країн-членів СНД // Інформаційний бюлетень «Вісті». – 2009. – № 75 (6 квітня).
18. Надання адміністративних послуг повинно відповідати європейським стандартам // Офіційний сайт Державної регуляторної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dkrp.gov.ua/info/2737>.

Миронюк Р.В. Отдельные направления внедрения зарубежного опыта предоставления административных услуг налоговыми органами. В статье осуществлен анализ зарубежного опыта предоставления административных услуг субъектами публичной администрации в целом и налоговыми органами в частности, на основании чего предложены отдельные направления его внедрения в Украине.

Ключевые слова: административные услуги, органы публичной администрации, налоговые органы, зарубежный опыт, направления совершенствования.

Myronyuk R. V. Some areas of implementation of international experience of providing administrative services by tax authorities. The article analyzes the international experience of administrative services by public administration in general and tax authorities, in particular, on the basis of which the author has offered some directions of its implementation in Ukraine.

It has been found that the feature of European system of administrative services in the field of taxation is that they are provided with an e-government – a mean easy to deliver them to the recipients.

The development of the services are carried out by separate organizations according to unified transparent procedures by which recipients of such services have the ability to contact the tax authorities to provide services at a convenient time and save money.

It has been established that the basis for reforming the administrative service function of tax services of developed countries is the principle of orientation to the customer as a taxpayer and establishment of a democratized state institutions that gradually transformed from a purely fiscal functions to the function of stimulating economic activity of specific subject of application and economic development of the country in general, and a high efficiency of tax systems based on extensive use of information and communication technologies, including the

free access of tax authorities to data bases of other agencies that have information on income, expenditure, financial obligations and financial position of taxpayer, and also grounds, conditions and procedure for obtaining various kinds of administrative services in this area.

Keywords: *administrative services, public administration authorities, tax authorities, foreign experience, directions of improvement.*

Надійшла до редакції 22.03.2015

Доненко В. В.

кандидат юридичних наук, доцент

Калугін Є. П.

ад'юнкт

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

УДК 342.951 : 351.811

ГЕНЕЗА ФУНКЦІЙ МІЛІЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ В УМОВАХ СИСТЕМНИХ РЕФОРМ

Розглянуто історичну ретроспективу розвитку функцій міліції із забезпечення безпеки дорожнього руху та їх трансформації в сучасних умовах. Запропоновано шляхи подальшого реформування міліції в частині забезпечення безпеки дорожнього руху.

Ключові слова: *забезпечення безпеки дорожнього руху, становлення та реформування функцій міліції, стратегія розвитку органів внутрішніх справ, Державна автомобільна інспекція.*

Постановка проблеми. Отримання науково обґрунтованих знань про правове явище відповідно до сутнісних ознак суспільства, права, держави і концепцій щодо їх співвідношення потребує дослідження закономірностей його існування в історичній парадигмі. Аналіз теоретичних концепцій і дискусій щодо методології дослідження правових категорій дозволяє впевнено стверджувати: поза історичним контекстом, що є зв'язковим осередком між сучасним правовим буттям і явищами, які йому передували, неможливо пізнати саму цю сучасність [1, с. 112].

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Питанням історичного виміру діяльності міліції у сфері забезпечення безпеки присвячені сучасні дослідження представників адміністративного та кримінального права, теорії та історії держави і права С.М. Гусарова, С.В. Гизимчука, В.С. Гуславського, Т.О. Гуржія, О.В. Домашенко, М.М. Долгополової, В.В. Єгупенка, О.Л. Міленіна, В.А. Мисливого, В.В. Новікова, О.Ю. Саманової, А.О. Собакаря, В.Й. Развадовського, Я.І. Хом'яка та ін.

Звернення до витоків створення Державтоінспекції дозволяє використати досвід історичної спадщини в сучасних пошуках моделі забезпечення безпеки дорожнього руху міліцією в цілому. Особливої нагальності ці питання набу-